

Schoolgids 2019-2020

Contactgegevens

Vrijeschool Castricum
Dr. van Nieveltweg 20
1901 GD Castricum

Tel: 0251 – 292897
administratie@vrijeschoolcastricum.nl
directie@vrijeschoolcastricum.nl
www.vrijeschoolcastricum.nl

Voorwoord

Vrijeschool Castricum is een jonge school, ontstaan uit het enthousiasme en de wens van een aantal ouders voor een vrijeschool in de regio Noord-Kennemerland. De school heeft in september 2017 haar deuren geopend met 30 leerlingen onder het bestuur van Stichting Vrijescholen Ithaka. De ouders uit deze regio vonden elkaar in de wens om hun kinderen vrijeschoolonderwijs te bieden. Het moest niet zomaar een vrijeschool worden, maar een vernieuwende vrijeschool met een eigen visie. Beweging, buitenonderwijs en muziek werden en zijn de speerpunten van de Vrijeschool Castricum. Met een rijk onderwijsaanbod biedt onze school een brede basisvorming en leren we kinderen positief, veerkrachtig en moedig in het leven te staan.

We willen dat ieder kind zich in eigenheid kan ontwikkelen; dat het tijdens zijn of haar tijd bij ons op school vrij spel krijgt voor de beleving. Want als een vak beleefd wordt van je kruin tot aan je tenen, dan gaat het leven in je hart, in je hoofd en in je handen. Dan kun je het geleerde daadwerkelijk eigen maken. Zo wordt leren een feest vol beweging, muziek en buiten zijn.

In deze schoolgids lees je meer over onze school en het onderwijs dat wij bieden. Mocht je vragen hebben n.a.v. de inhoud van deze schoolgids, dan horen wij dat natuurlijk graag.

Marije Ehrlich
Directeur Vrijeschool Castricum

Inhoudsopgave

Jaarkalender
Schooltijden
Ziekmelding leerling
Verlof buiten de schoolvakanties
Schoolgrootte
Team

1 Vrijeschool Castricum

Schoolgrootte
Team
Achtergrond Vrijeschool Castricum

2 Kernwaarden en doelen

3 Het vrijeschoolonderwijs

3.1 Kleuteronderwijs
3.2 Klas 1 t/m 6 (groep 3 t/m8)
3.3 Onderwijsaanbod
3.4 Jaarfeesten als rode draad in het schooljaar
3.5 Excursies en schoolkamp

4 Zicht op ontwikkeling

5 Veiligheid

6 Leerlingenzorg

7 Aanmelden en aannamebeleid

8 Organisatie van de school

9 Ouders in de school

9.1 Informatievoorziening naar ouders
9.2 Medezeggenschap

10 Vrijwillige ouderbijdrage

11 Praktische zaken

12 Privacybeleid

13 Klachtenprocedure

14 Namen en adressen

September 19

Di 3/9	MR vergadering
Di 10/9	Alg. ouderavond (voorblik jaar en start oudergroepen)
Vr 20/9	Studiedag Ithaka
Di 24/9	Open informatieochtend (9 - 10.30 uur)
23/9 - 26/9	Zingen Michael (8.30 – 9 uur)
Vrij 27/9	Michaëlsfeest (alle klassen korte dag)

Oktober 19

Do 10/10	Circus Nicole et Martin (Alkmaar)
Woe 16/10	Tuinwerkoctend
21/10 - 25/10	Herfstvakantie
Ma 28/10	Studiedag
Di 29/10	Open informatieochtend (9 - 10.30 uur)
Woe 30/10	Werkavond 5/12 (20 – 21.30 uur)

November 19

Di 5/11	MR-vergadering
4/11 - 8/11	zingen Sint Maarten (8.30 – 9 u)
Ma 11/11	Sint Maarten (16.30 optocht met ouders)
Vr 15/11	Portfolio-ochtend kleuters (8.30 - 9 uur met ouders)
Di 19/11	Open informatieochtend
Di 26/11	Jaarfeestavond Advent en Kerst (20 - 21.30 uur)

December 19

Ma 2/12	1e Advent
Do 5/12	Sint Nicolaas (alle klassen korte dag)
Ma 9/12	2e Advent
Ma 16/12	3e Advent
Vrij 20/12	Kerstfeest in de klas (uit om 12 uur) + Kerstspel 16.00 u
23/12 - 3/1	Kerstvakantie

Januari 20

Ma 6/1	Studiedag
Di 7/1	Open informatieochtend/MR vergadering
Vr 10/1	Driekoningen
Di 14/1	Algemene ouderavond (Jacques Meulman)
Vr 31/1	Portfolio kleuters (8.30 – 9 uur)

Februari 20

Woe 5/2	Ouderavond leerrijpheid (ouders kleuters)
Di 11/2	Open informatieochtend
Vr 14/2	Kleuterfeest
17/2 - 21/2	Voorjaarsvakantie
Ma 24/2	Studiedag

Maart 20

Di 3/3	MR vergadering
Di 10/3	Open informatieochtend
Za 28/3	Klus/tuinwerkdag
Ma 30/3	Jaarfeestavond Palmpasen en Pasen

April 20

30/3 - 2/4	Zingen voor Palmpasen (8.30 – 9 uur)
Vr 3/4	Palmpasen (met ouders de optocht inzingen 12.45 tot 13 uur)
Vr 10/4	Goede Vrijdag
Ma 13/4	2e Paasdag
Di 14/4	Open informatieochtend
27/4 - 10/5	Meivakantie

Mei 20

Di 12/5	Open informatieochtend/MR vergadering
Woe 13/5	Tuinwerkoctend
Zo 17/5	Lentefair
Di 19/5	Algemene ouderavond (Jacques Meulman over Pinksteren)
21/5 - 22/5	Hemelvaart
25/5 - 28/5	zingen Pinksteren (8.30 - 9 uur)
Vr 29/5	Pinksterfeest (12.15 – 13 u) hele school korte schooldag

Juni 20

Ma 1/6	1e Pinksterdag
Di 2/6	Studiedag
8/6 - 11/6	Avondvierdaagse (17.15 – 19 uur)
22/6 - 25/6	Zingen Sint Jan (8.30 – 9 uur)
Vr 26/6	Sint Jansfeest 17-20 uur (korte schooldag)
27/6 & 28/6	Klusweekend

Juli 20

Do 2/7	Laatste schooldag kleuters Laatste schooldag klas 1 t/m 5 (10.45 afsluiting met ouders, 11 uur vrij)
--------	--

Schooltijden

Maandag   Dinsdag   Woensdag   Donderdag   vrijdag

Jongste kleuters	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05
Oudste kleuters	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05
Klas 1	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05	8.30 – 13.05
Klas 2	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05
Klas 3	8.30 – 15.00	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05
Klas 4	8.30 – 15.00	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 15.00
Klas 5	8.30 – 15.00	8.30 – 15.00	8.30 – 13.05	8.30 – 15.00	8.30 – 15.00

Vanaf schooljaar 2020-2021 gelden de schooltijden van klas 4/5 ook voor klas 6.

Leerjaar(en): klassen	kleuters	klas 1	klas 2	klas 3	klas 4	klas 5	klas 6
Klokuren per week	24,03	23,08	24,50	25,92	27,33	27,33	27,33
weken	52	52	52	52	52	52	52
	1249,73	1200,33	1274	1347,67	1421,33	1421,33	1421,33
Bijtelling 1 okt.	4,5	6,5	5,75	5,75	5,75	5,75	5,75
totaal	1254,23	1206,83	1279,75	1353,42	1427,08	1427,08	1427,08
Vakanties, studiedagen etc.	361,93	316,50	339,50	366,00	388,75	388,75	388,75
Jaartotaal klokuren lestijd	892,30	890,33	940,25	987,42	1038,33	1038,33	1038,33

totaal aantal uren lestijd   7717,6
 verplicht aantal uren   **7520**
 marge   197,6 (benodigd ± 10 uur per groep)

Gem. aantal groepen 1-4   903,8 (norm = 880)
 Gem. aantal groep 5-8   1025,60 (norm = 1000)

Vrije School Castricum

Verantwoording onderwijstijd op jaarbasis

Schoolgrootte

Vrijeschool Castricum is nu in haar derde schooljaar. Begin schooljaar 2019/2020 telt de school 117 leerlingen verdeeld over drie kleuterklassen, een 1e klas, een combinatieklas 2/3 en een combinatieklas 4/5.

Team

Ons team bestaat dit schooljaar uit:

Madelein van Dongen – kleuterjuf

Ilse Smit - kleuterjuf

Sarah de Bruïne - kleuterjuf

Sandra Wijker - kleuterjuf

Kat Burauen - klassenleerkracht klas 1

Gerrie Backer - klassenleerkracht klas 2/3

Kay Bezemer - klassenleerkracht klas 4/5

Floortje Bezemer - klassenleerkracht klas 2/3 (woe) en 4/5 (ma)

Yvonne Engelaer - vakleerkracht euritmie

Corinne Moerbeek – muzikale begeleiding euritmie

Solveig van Houts – onderwijsassistent kleuters (vrijwilliger)

Yvonne Stoop-Rentenaar - administratie

Marije Ehrlich - directeur

Adriëtte Tervoort-Beemster – IB-er (waarnemend)

De leerkrachten zijn via Social Schools bereikbaar.

1 Vrijeschool Castricum in vogelvlucht

Ontstaansgeschiedenis

Een aantal ouders uit dezelfde regio vonden elkaar in hun wens en enthousiasme een vrijeschool voor hun kinderen te realiseren. Het ouderinitiatief vrijeschool Castricum/Uitgeest was geboren. De belangstelling onder ouders was groot en er werd hard gewerkt aan een eigen visie en alle voorbereidingen om als school te kunnen starten. Ervaren vrijeschoolleerkrachten verbonden zich met dit schoolinitiatief. Begin 2017 vond de Stichting Vrijeschool Castricum aansluiting bij Stichting Vrijescholen Ithaka. Onder de vleugels van deze stichting van vrijescholen in Noord- en Zuid-Holland opende Vrijeschool Castricum in 2017 haar deuren.

Buitenonderwijs

Het vrijeschoolonderwijs hecht veel waarde aan de wijsheid van de natuur en de dynamiek van de seizoenen. De seizoensgebonden jaarfeesten zorgen voor een besef van het jaarverloop en verbondenheid met de natuur. De unieke ligging van onze school nabij bos, duin en zee nodigt uit om naar buiten te gaan. Tijdens het buiten zijn ervaren de kinderen de seizoenen, weersinvloeden, volgen ze de ontwikkelingen in de natuur en beleven ze wat er in de duinen, maar ook in het dorp allemaal aan biodiversiteit te zien, te horen en te proeven is. Het buitenonderwijs houdt ook in dat kinderen zich soms schaven, dat ze vallen, struikelen, soms een splinter zullen hebben of een teek. Dit hoort er allemaal bij en leert de kinderen ook dat ze altijd weer op kunnen staan, dat ze geholpen worden en dat de natuur een fijne plek is om te zijn.

Beweging

Het ontwikkelen van de lichaamsgebonden* zintuigen als een stabiel fundament, vormt een voorwaarde om goed te kunnen leren. In de kleuterklas gebeurt dat volop door het vormgegeven vrije spel. In de onderbouw wordt dit proces voortgezet door middel van veel beweging tijdens de lessen. Uit steeds meer onderzoek blijkt dat ontwikkelings- en leerstoornissen ontstaan doordat kinderen te weinig zinvol bewegen. Het vrijeschoolonderwijs kenmerkt zich juist door de koppeling tussen bewegen en leren. Met het concept van de bewegende klas stimuleren we dit extra.

Om veel bewegen in de praktijk mogelijk te maken, is een grote vrije ruimte nodig. Kinderen zitten daarom niet op stoeltjes achter tafels, maar krijgen een eigen zitkussen en delen een houten bank. Met deze banken zijn verschillende opstellingen te maken. De dag start regelmatig met een parcours van hindernissen waarin de evenwichtszin en de tastzin worden gestimuleerd. In dit parcours oefenen de kinderen samenwerken en gericht bewegen.

De opstelling van het klaslokaal verandert mee met het doel van de les; een kring, een rij-opstelling of een opstelling in groepjes. Bij alle drie de werkvormen blijven de kinderen de leerkracht van top tot teen zien. De opstelling verandert regelmatig zodat de kinderen nooit lang in dezelfde houding zitten.

Een bewegende klas maakt een vierkante klas rond; iedereen zit vooraan en kan elkaar zien en ervaren. Dit versterkt het groepsgevoel. De kinderen kijken niet alleen naar de leerkracht, maar ook naar de andere kinderen. De bewegende klas stimuleert ook de creativiteit van de leerkracht in het gebruik van nieuwe werkvormen.

Tevens vergemakkelijkt het de overgang van de kleuterklas, waar vrij bewegen en spelen de norm is, naar het schoolse leren.

In de hoogste klassen van de onderbouw heeft onze school ander meubilair. De kinderen hebben verrijdbare zit-sta tafels. Deze geven nog steeds de ruimte en beweeglijkheid om de klas in te delen zoals het beste past bij de activiteit. De kring, wordt net als in de andere klassen behouden en binnen een paar tellen kan alles aan de kant om de ruimte te gebruiken voor het bewegen.

Het kunnen wisselen tussen staand en zittend werken is erg goed voor de concentratie en betrokkenheid tijdens de lessen. Het parcours en de fysieke beweeglijkheid maken, naast nog steeds veel motorische oefeningen en vaardigheden, plaats voor innerlijke beweeglijkheid. Beweeglijkheid in het wisselen van perspectief, je inleven in een ander, iets van alle kanten bekijken.

Muziek

Ook muziek zit al in het hele vrijeschoolonderwijs verweven. Toch willen we daar op onze vrijeschool nog extra aandacht geven. Muziekonderwijs werkt in vele opzichten positief in de ontwikkeling van een kind. Het is ondersteunend aan taal- en rekervaardigheid en zou zelfs dyslexie verminderen; het stimuleert de sociaal-emotionele ontwikkeling omdat kinderen echt leren luisteren en zo anderen beter leren horen en begrijpen. Samen muziek maken brengt harmonie. Het ondersteunt de ontwikkeling van de hersenen en brengt bovenal

plezier. We willen alle kinderen in aanraking brengen met muziek, zodat dit een onlosmakelijk deel van hun leven wordt. De kinderen beginnen in de kleuterklas naast heel veel zingen met muzikaal ontdekken door vooral te luisteren naar de klanken van verschillende instrumenten en deze te beleven. In de verdere leerjaren wordt dit verder uitgewerkt door instrumenten als gongs, klankstaven, stokjes, handharpjes en fluiten samen te gaan bespelen. Het muziekonderwijs door het team de komende jaren verder worden uitgewerkt.

Worden wie je bent

“De vraag is niet wat de mens moet kunnen en weten ten- einde zich in de bestaande sociale orde te kunnen invoe- gen, maar wel wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeien- de generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken.”

Rudolf Steiner

De antroposofische menskunde van Rudolf Steiner is de basis voor ons pedagogisch handelen. We zien kinderen als unieke individuen die met een eigen doel en specifieke talenten op de wereld zijn gekomen. Door een breed palet aan vakken en werkvormen aan te bieden, kan ieder kind zich breed ontwikkelen. Binnen dit brede aanbod is er ruimte om je eigen kleur, toon, stijl en interesse te vinden, zodat je daadwerkelijk kan worden wie je in wezen al bent.

Een evenwichtige ontwikkeling van hoofd, hart en handen – dus de ontwikkeling van de gehele mens – is in het vrijeschoolonderwijs essentieel. We willen dat leerlingen zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige mensen: sociaal-emotioneel goed ontwikkeld en intellectueel bewust, maatschappelijk betrokken en innerlijk vrij. Zo zal het kind later als volwassene op een authentieke, creatieve en zelfstandige manier vorm kunnen geven aan zijn of haar leven en aan het samenleven met de mensen om zich heen. Langs deze weg bouwt het vrijeschoolonderwijs mee aan de ontwikkeling van een gezonde samenleving.

2 Kernwaarden en doelen

Op onze school willen we graag inzichtelijk hebben waar we met ons onderwijs naar streven en wat we de kinderen willen meegeven. Wij hebben hiertoe kernwaarden en doelen geformuleerd. We beschrijven deze hieronder en benoemen wat we terug willen zien bij 6e klassers na acht jaar vrijeschoolonderwijs. Het spreekt voor ons vanzelf dat wij de kinderen op niveau laten uitstromen naar het vervolgonderwijs. De kerndoelen die voor alle scholen in Nederland gelden, zijn naast onderstaande vanzelfsprekend ook doel van het onderwijs.

Gemeenschapszin

'It takes a village to raise a child.'

Als medewerkers en ouders staan we om de kinderen heen en vormen we met hen de schoolgemeenschap. We willen een veilige en sociale oefenplaats zijn waarin de opvoeders – ouders en leerkrachten – de kinderen goede omgangsvormen voorleven en leren. Samen een school opbouwen betekent vaak samen dingen doen. Zowel praktisch (klussen en tuinieren, jaarfeesten organiseren) als inhoudelijk (ouderavonden en ochtenden over de pedagogische achtergronden, open lessen en ouderavonden) of een combinatie van beide (cadeautjes maken voor de kinderen met advent en sint, een Lentefair organiseren). Al deze momenten zijn gemeenschapsvormend; we leren elkaar kennen, wisselen uit over opvoeding en onderwijs en helpen elkaar waar nodig.

We besteden in het onderwijs zelf veel aandacht aan sociale verantwoordelijkheid, want ook een klas is een gemeenschap op zich. We vinden het belangrijk dat leerlingen opkomen voor zichzelf en de ander en rekening houden met de ander. Empathisch vermogen, een actieve luisterhouding en uitgestelde aandacht zijn doelen waar we actief aan werken en terug willen zien bij de kinderen.

Verbinding

Wij willen kinderen de mogelijkheid geven om zich te verbinden met zichzelf (goed in je lijf komen en je eigen mogelijkheden en leren kennen) en met de wereld (je thuis voelen in de gemeenschap, de natuur en cultuur). We spreken alle zintuigen aan bij het leren en maken gebruik van de mogelijkheden in de omgeving om abstracte leerstof beeldend en ervaarbaar te maken zodat kinderen zich er echt mee kunnen verbinden. Eerbied, respect en een besef van duurzaamheid geven we mee in de manier waarop we met de natuur en het leven omgaan. De aard van ons onderwijs leert kinderen over oorzaak en gevolg in een wijder perspectief; het geleerde staat nooit op zichzelf maar wordt vanuit het geheel aangeboden. De lesstof en de beleving maakt dat we onze kinderen liefde voor de natuur meegeven en leren om met respect en zorgzaamheid om te gaan met de aarde en al haar bewoners.

Levensmoed

Wij willen kinderen vertrouwen meegeven in zichzelf en in het leven. Levensmoed zou je het ook kunnen noemen. Daarvoor moet je veel kunnen oefenen, leren doorzetten en om leren gaan met de risico's die het leven nu eenmaal in zich heeft. Soms loop je daarbij blauwe plekken en schrammen op, die binnen aanvaardbare grenzen van veiligheid juist belangrijk zijn om van te leren en sterk van te worden. Vertrouwen krijg je door te ervaren dat je zelf en met anderen iets tot stand kunt brengen, problemen kunt oplossen en kunt leren van fouten. Levensmoed gaat ook over de moed niet laten zakken, maar altijd weer opstaan en verder gaan. In die zin is het direct verbonden met de levenszin, een van de 12 zintuigen die Steiner onderscheidt.

Vitaliteit

Veel bewegen, buiten zijn en muziek maken zijn alle drie ondersteunend aan de vitaliteit van kinderen. Gezondheid is de basis van alles, zo ook van de schoolprestaties. Aan het vele buiten zijn in weer en wind ontwikkelen kinderen een gezonde fysieke weerstand. Daarnaast gebruiken we spreekwoordelijke weerstand om wilskracht aan te ontwikkelen. Na inspanning is de vreugde zoveel groter. De top van een berg bereiken na een zware klim is een heel andere ervaring dan wanneer je deze met de gondel bezoekt. We willen met ons onderwijs een gezond tegenwicht bieden aan de consumptieve levensstijl waarin veel met een druk op de knop geregeld is, maar de vitaliteit niet mee gediend is. Als leerkrachten willen we ook op dit gebied een voorbeeld zijn. De vitaliteit van onze school en ons team is de basis van wat we de kinderen kunnen bieden.

Vrijheid en Verantwoordelijkheid

De vrijheid die we hier bedoelen gaat over je vrij kunnen bewegen, goed in je vel zitten, jezelf kunnen zijn en in je kracht staan. Maar het gaat er niet alleen om dat wij kinderen opvoeden tot vrije mensen, maar ook tot

mensen die met respect voor de omgeving en medemensen om weten te gaan met die vrijheid. We verbinden deze vrijheid dan ook met de sociale en morele ontwikkeling waar ons leerplan veel aandacht aan besteed. Mensen die vrij en verantwoordelijk zijn in hun denken, voelen en handelen, denken in mogelijkheden. Ze zien verbanden tussen ogenschijnlijk (ver) van elkaar afstaande zaken, ze laten een bepaalde creativiteit zien in hun werk en geven blijk van scheppend vermogen. Doordat ze zich in hun jaren op de vrijeschool kunstzinnig vakmanschap eigen hebben gemaakt, zijn ze in staat de opgedane technieken vrij in te zetten en zelfstandig te gaan 'scheppen'. We zien dit innovatief vermogen ook al terug bij gezond vrij spel van de kleuters. Als je goed in jezelf zit en je goed weet te verhouden tot de wereld, dan zien we dat ook terug in zelfstandigheid. Zelfkennis, zelfreflectie, zelfsturing en zelfvertrouwen liggen in het verlengde. We hopen deze basis na acht jaar bij de kinderen terug te zien door bijvoorbeeld de manier waarop zij vrij voor de klas iets kunnen presenteren of toneel spelen, hun eigen en elkaars werk beoordelen en leerkracht onafhankelijk kunnen werken. Met deze basis zijn leerlingen klaar om de stap naar de bovenbouw te maken.

Op onze school willen we graag inzichtelijk hebben waar we met ons onderwijs naar streven. Hieronder zijn een vijftal doelen geformuleerd en hoe we dit concreet terug willen zien bij 6e klassers die na acht jaar vrijeschool de lagere school verlaten. De doelen zijn in ontwikkeling en voorlopig als volgt geformuleerd:

3 Het vrijeschoolonderwijs

Op Vrijeschool Castricum is de leerstof een middel om tot ontwikkeling van de individuele leerling te komen. Zowel op intellectueel vlak als op het gebied van de kunstzinnige, praktische, motorische en sociale ontwikkeling. Het pedagogisch handelen van de leerkrachten is gebaseerd op het antroposofische mens- en wereldbeeld. Dit betekent concreet dat de volgende uitgangspunten gelden:

Hoofd, hart en handen

In het onderwijs staat de integrale ontwikkeling van de kinderen centraal. Hiermee wordt bedoeld een evenwichtige ontwikkeling van denken (hoofd), voelen (hart) en willen (handen). Zo onderwijs geven wordt gezien als een pedagogische kunst. Spel, beweging, kunstzinnige en ambachtelijke activiteiten en verhalen zijn de middelen die de leerkracht hiertoe inzet.

Ontwikkelingsfasen

Het vrijeschoolonderwijs sluit aan bij de ontwikkelingsfasen die een kind doorloopt in zijn groei naar volwassenheid. Er zijn drie hoofdfasen van telkens 7 jaar met daarbinnen subfasen met elk een eigen ontwikkelingsopgave. De leerstof in het vrijeschoolonderwijs en het pedagogisch handelen van de leerkracht is afgestemd op deze algemeen menselijke ontwikkelingsweg van lichaam, ziel en geest. De vrijeschoolleerkracht heeft hier kennis van en houdt hier bij het lesgeven rekening mee. Want elke ontwikkelingsfase vraagt een andere pedagogische aanpak. In de eerste 7 jaar staat de ontwikkeling van het fysieke lichaam centraal. Het kind leert zich op te richten en steeds gericht zijn lichaam te gebruiken. Het leert kruipen, lopen, rennen, springen, klauteren, hinkelen en ontdekt tastend en onderzoekend de wereld. Zo wordt het lichaam een eigen instrument en raakt het kind thuis in zijn lichaam en op aarde. In de tweede 7 jaar beleven kinderen de dingen die op hen afkomen gevoelsmatig. Het is mooi of lelijk, goed of kwaad, smakelijk of vies, veilig of gevaarlijk, leuk of saai. In deze periode leert het kind vooral door enthousiasme. De vrijeschool werkt met vertelstof die kinderen hierin aanspreekt en die hen in de ontwikkeling begeleidt. Na het 14e jaar kan het kind zelfstandig leren denken en oordelen. Het intellect is de kroon op het werk. Wij willen aan deze natuurlijke ontwikkeling recht doen en houden daarom rekening met deze ontwikkelingsfasen in ons onderwijs. Om deze reden is er - in tegenstelling tot reguliere basisscholen - een expliciet onderscheid tussen de kleuters en de klassen één tot en met zes.

Sociale gemeenschap

De vrijeschool hanteert het leerstofjaarklassen systeem. Dit wil zeggen dat de kinderen de hele schooltijd bij elkaar in de klas blijven. Ze vormen zo een sociale groep waar- binnen ieder zijn of haar eigen ontwikkeling doormaakt. De kinderen leren van en met elkaar en vormen als klas, maar ook als school een maatschappij in het klein waarin ze leren samenwerken en omgaan met verschillen. De klas als sociale gemeenschap is een belangrijk gegeven in de didactiek, het proces waarin het kind zich de leerstof eigen maakt. Daarbij vinden presentaties plaats van eigen verwerkingsvormen en zijn er klassengesprekken over oplossingen en vondsten. Ook bij het oefenen kunnen kinderen elkaar helpen. Er wordt veel samengewerkt als het gaat om het organiseren van activiteiten zoals jaarfeesten, toneelstukken, tentoonstellingen en het verzorgen van de binnen- en buitenruimte.

Binnen een klas ontstaan verschillende niveaus (zoals in de maatschappij). Hieraan wordt tegemoet gekomen met een veelzijdige pedagogische benadering, verschillende werkvormen en een gedifferentieerd aanbod waarbij verrijking en verdieping van de lesstof meestal het uitgangspunt is. Voor continuïteit in de begeleiding van de leerlingen blijft een leerkracht in principe meerdere jaren verbonden aan dezelfde klas.

Onze school werkt ook klasdoorbrekend, zodat kinderen niet alleen bij de klas maar bij de hele school horen. Oudere kinderen helpen de jongere kinderen met leren lezen of bij de voorbereiding van sommige jaarfeesten. De kleuters van 3 klassen spelen samen buiten en hebben gezamenlijk buitendag. De onderbouw heeft ook gezamenlijk de buitendag waarbij tussen de groepen veel wordt samengewerkt.

Ritme in de dag, de week en het jaar

Ritme neemt in de onderwijspraktijk een belangrijke plaats in. Het basisritme van in- en uitademen vertaalt zich in het leren, opnemen en verwerken. De schooldag zelf kent een ritmisch verloop: periodeonderwijs, kunstzinnige vakken, wils- en bewegingsvakken. Aan het ritme van het jaar wordt door middel van de jaarfeesten en de vertaling van de seizoenen in het onderwijs veel aandacht besteed.

Levensbeschouwing

De school hangt niet specifiek een religie aan, maar is wel interreligieus te noemen. Door het onderwijs met eerbied voor de natuur en het leven te geven, werken we aan beschouwelijke vorming. In een vak als geschiedenis komen door de jaren heen verschillende culturen en wereldreligies aan bod. Maar ook in vakken als taal wordt hier aandacht aan besteed. In de jaarfeesten zijn zowel christelijke als voor-christelijke symbolen en rituelen aanwezig. Vaak laat de natuur ons ook de betekenis van een feest zien. De opstandingskracht in de lente als de natuur weer tot leven komt bijvoorbeeld.

Ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van ouders is van wezenlijk belang voor het vrijeschoolonderwijs. Ouders maken het vrijeschoolonderwijs niet alleen mogelijk door hun kind ernaar te brengen, ze vormen tevens een soort 'mantel van zorg en liefde' om de school waarin het onderwijs met aandacht vorm kan krijgen. De inzet en betrokkenheid van ouders bij veel schoolse en buitenschoolse activiteiten zijn van cruciale toegevoegde waarde voor de school.

Op klassenniveau helpen ouders bij veel praktische zaken rondom (jaar) feesten. Op schoolniveau is er ook van alles te doen. Zo hebben we een aantal oudergroepen waarin ouders zich actief en mee vormend inzetten voor de school. Op dit moment zijn er een ezel/dierengroep, een muziekgroep en een tuingroep die erg actief zijn. Daarnaast brengt een school in opbouw veel kluswerkzaamheden mee bij het inrichten van de nieuwe lokalen.

De betekenis van vrij

Het begrip vrij betekent niet dat het er op school vrij aan toe gaat. Tijdens het ontstaan van het vrijeschoolonderwijs werd met 'vrij' bedoeld dat de vrijescholen onafhankelijk van overheidsbemoeienis waren. Nu, bijna een eeuw later, is er natuurlijk heel wat veranderd. Tegenwoordig is het vrijeschoolonderwijs ook door de overheid geheel geaccepteerd als onderwijsvorm en voldoen we aan alle eisen die in Nederland aan het onderwijs gesteld worden.

3.1 Kleuteronderwijs

De kleutertijd is een unieke fase in het leven van de mens. Enthousiast spelend en bewegend wil het jonge kind de wereld leren kennen en begrijpen via de ervaringen. Het spel is de taal van het kind en zijn weg tot leren. Kleuters leren niet met hun hoofd, maar met hun ledematen en hun zintuigen. Dit is belevend leren via het vrije spel. In de kleuterklas wordt dat op allerlei manieren gestimuleerd: spelmaterialen als doeken, kisten en planken voor het fantasiespel. De kleuter kan er zijn eigen wereld mee scheppen.

Door veel te spelen en te bewegen, door liedjes, spelletjes en verhalen wordt het kind baas in eigen lichaam. Het laten beleven van het dag-, week- en jaarritme zijn belangrijke facetten van ons kleuteronderwijs. De verschillende spelvormen en knutselactiviteiten bieden volop mogelijkheden om allerlei dingen te ontdekken én te ontwikkelen. De grove en fijne motoriek, de taal en dingen samen doen. Bij oudere kleuters, vijf- en zesjarigen, wordt het spel steeds doelgerichter. Dit is een van de signalen dat ze binnenkort toe zullen zijn aan het cognitieve leren.

Oudste kleutermiddag

De oudste kleuters kunnen en willen al meer taakgericht werken dan de jongere. Zij laten zien dat zij aan een volgende stap toe zijn. Deze groep kinderen blijft vanaf de kerstvakantie op dinsdagmiddag op school met de oudste kleuters uit de andere kleuterklassen. De kinderen werken onder leiding van de kleuterjuf meer taakgericht en krijgen meer uitdaging. De kleuterjuf laat de ouders van de aankomende eersteklassers voor de vakantie weten of hun kind naar de oudste kleutermiddag zal gaan. Bij twijfel of een kind hier aan toe is, kan langer gewacht worden met het laten deelnemen.

Leerrijpheidsonderzoek

Aan de overgang van kleuter naar leerling wordt in de vrijeschool veel aandacht gegeven. Een kind moet in meerdere opzichten klaar zijn voor de overgang van spelen naar leren. In het leerrijpheidsonderzoek kijken we naar verschillende aspecten in de ontwikkeling: motorische, sociaal/emotionele en cognitieve vaardigheden komen aan bod. Ook kijken we in hoeverre de voorwaarden voor het leren lezen en rekenen zijn aangelegd, hoe het kind ruimtelijke begrippen en tijd beleeft en wat het niveau van logisch denken en ordenen is.

We betrekken de ouders bij de overstap van de kleuterklas naar de 1e klas. Tijdens een ouderavond brengen we ouders op de hoogte van de manier waarop we het leerrijpheidsonderzoek doen. De uitkomsten worden persoonlijk in een gesprek met de ouders van het betreffende kind gedeeld. Op basis van de uitkomsten van

het leerrijpheidsonderzoek, observaties van de leerkracht, de intern begeleider en de ouders adviseren we soms om een kind een extra jaar in de kleuterklas te laten. Vaak betreft het kinderen die geboren zijn in juli, augustus of september. Ervaring heeft geleerd dat langer kleuteren een positief effect heeft op de verdere schoolloopbaan van het kind.

3.2 Klas 1 t/m 6 (groep 3 t/m8)

De eersteklassers zijn echt leerling geworden. Zij hebben een meester of een juf die hen vertelt en laat beleven wat de wereld te bieden heeft. Vertellen neemt een belangrijke plaats in op de vrijeschool. Via het gesproken en doorleefde woord nemen de kinderen beelden en ervaringen op die hen innerlijk voeden en een basis leggen waarop later het eigen oordeel wordt gevormd. In de onderbouw (klas 1 t/m 6) gaat het beweeglijk toe. In alle lessen, dus ook bij het taal- en rekenonderwijs is beweging een onmisbaar onderdeel. Het is niet alleen belangrijk dat een kind de lesstof begrijpt, maar ook dat het er letterlijk actief mee bezig is. Er wordt bijvoorbeeld lopend, stappend en klappend gerekend. Daarnaast volgen kinderen vanaf klas 4 praktische vakken als tuinbouw, houtbewerken en techniek, waar gericht met de handen wordt gewerkt. Het is lerend onderzoeken en onderzoekend leren. Bewegen bevordert de gezondheid en uit recent onderzoek blijkt dat de hersenfunctie baat heeft bij beweging.

Net als het in- en uitademen zijn rust en verstilling net zo wezenlijk als bewegen. Als er verhalen worden verteld en tijdens het zelfstandig werken. Dan komt de beweging tot rust en kan de ervaring beklijven.

Het regelmatig oefenen is belangrijk als het gaat om het automatiseren van basisvaardigheden bij rekenen en taal, de vaardigheid bij breien en houtbewerken, het hele lichaam bij gymnastiek en euritmie (bewegingskunst). Steeds gaat het erom de leerstof bij de kinderen tot leven te brengen, beleefbaar te maken waardoor ze het zich eigen kunnen maken.

3.3 Onderwijsaanbod

De leerkrachten van de Vrijeschool Castricum werken op basis van het vrijeschool leerplan 'Ik zie rond in de wereld', dat in de digitale versie kerndoeldekking is gemaakt. Op basis daarvan maken de leerkrachten een planning van het onderwijs. Er worden enkele methodes gebruikt ter ondersteuning van het reken- en taalonderwijs.

De vrijeschool kent de volgende vormen van onderwijs:

Periodeonderwijs

Vanaf de eerste klas krijgen onze leerlingen periodeonderwijs waarmee elke schooldag begint. Dat betekent dat het kind gedurende een aantal weken elke ochtend tot de eerste pauze hetzelfde vak krijgt. In zo'n periode kan het kind vanuit zijn eigen interesse gaan leren en zich in een vak verdiepen. Het periodeonderwijs is als een steen die in het water valt en steeds grotere kringen maakt. Sommige kinderen pakken al van alles op in de eerste kring rond de gevallen steen, anderen pakken iets uit de derde kring op. In onderwijstermen heet dit concentrisch leren. Aan het einde van de periode hebben de leerlingen, naar vermogen, aan dezelfde doelen gewerkt. De wegen naar die doelen mogen gedifferentieerd zijn.

Oefenuren

De periodeles wordt opgevolgd door oefenuren. Deze uren zijn het best te vergelijken met de lessen op reguliere basisschool. Het periodeonderwijs valt onder concentrisch leren, bij de oefenuren spreken we van lineair leren. Bij deze vorm van lesgeven gaat het om de stapjes die kinderen zetten, de leerkracht neemt ze mee in het leerproces. De ene stap komt uit de andere voort. Een kind kan pas gaan lezen als het de letters kent. Dat is de eerste stap en van daaruit volgen de andere stappen. In dit proces kan er op elk moment getoetst worden, want je weet precies waar het kind zou moeten staan en welke stappen er genomen zijn. Omdat dit een individueel proces is, wordt er tijdens de oefenuren binnen de klas op niveau gedifferentieerd. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van gestandaardiseerde oefenmethodes. Voor rekenen is dit Alles Telt en voor taal is dit Staal.

Vaklessen

Schilderen, tekenen, boetsen, vormtekenen en muziek worden meerdere keren per week gegeven. Dit kan tijdens het periodeonderwijs of in de middag plaatsvinden. Daarnaast zijn er vaklessen die na het periodeonderwijs plaatsvinden: handvaardigheid, handwerken, gymnastiek, vreemde talen (Engels en Duits of Frans) en Euritmie.

Euritmie

Euritmie is een kunstzinnige bewegingsvorm waarbij het gesproken woord en de muziek in de menselijke

beweging zichtbaar worden gemaakt.

Vanaf de kleuterklas heeft elk jaar zijn eigen inhoud, zodat het vak een wezenlijke bijdrage kan leveren aan het onderwijs, de muzische vorming en de sociale ontwikkeling. Dit werkt vormend op de wilskracht, de innerlijke beweeglijkheid en het sociale gedrag. Het is dan ook vanuit deze waarde dat het euritmie-onderwijs aan alle klassen wordt gegeven en zo geïntegreerd is in het totale onderwijs.

En net als alle andere leerstof volgt ook de euritmischpedagogische leerlijn de ontwikkelingsfasen van de kinderen. Euritmie is een vorm van bewegingsonderwijs.

Gymnastiek

Van klas 2 tot en met klas 6 krijgen de kinderen gymnastiek van een vakleerkracht of een klassenleerkracht die in het bezit is van een gymnastiekdiploma/- aantekening. We lopen wekelijks naar de gymzaal voor de gymles. Tijdens de buitendag doen we ook activiteiten die vallen onder bewegingsonderwijs.

Vertelstof

Vrijwel dagelijks wordt aan de kinderen een verhaal verteld. Door de verhalen bij de leeftijdsfasen van de kinderen te laten aansluiten spiegelen ze de ontwikkeling die een kind doormaakt. Dit werkt ondersteunend. De rijke beelden uit de vertelstof zorgen voor genieten, plezier, herkenbaarheid, spanning en het stimuleren van de fantasie en het inlevingsvermogen. De verhalen zijn het voedsel voor de ziel. Iedere klas heeft een eigen thema:

Kleuterklas

Een verhaal wordt in de kleuterklas enkele keren per week herhaald zodat er een binding met dit verhaal ontstaat. Dit zijn veelal sprookjes van de gebroeders Grimm waarin thema's als goed en kwaad, mannelijk en vrouwelijk, 'rijk' en 'arm' spelen.

Klas 1: Klassieke volkssprookjes

In de eerste klas worden ook nog sprookjes verteld, maar met een accent op moed, doorzettingsvermogen en vertrouwen. De held gaat op weg, vervult opgaven en ontmoet tegenslagen in de vorm van het boze. Deze worden door het goede overwonnen en het doel wordt ten slotte bereikt. In de belevingswereld van de eersteklasser passen bij uitstek de rijke beelden uit de klassieke volkssprookjes. Menselijke, sociale en geestelijke waarheden worden daarin op een uiterst concrete, beeldende manier gebracht zonder verstandelijke uitleg of moralistisch oordeel.

Klas 2: Fabels en legenden

Fabels en legenden zijn de rijke bronnen van de vertelstof voor de tweedeklassers. Fabels gaan over dieren die een menselijke eigenschap uitdrukken: de sluwe vos, de wijze uil, de driftige stier, de koppige ezel, de trotse haan, de trouwe hond, het goedige schaap. Met die eigenschappen proberen ze elkaar de loef af te steken. Fabels schetsen de menselijke ziel door deze eigenschappen uit te vergroten. De kinderen herkennen iets daarvan bij zichzelf of anderen; fabels vertegenwoordigen onmiskenbaar een belangrijke kant van de kinderziel. Echter: mensen zijn niet overgeleverd aan hun driften, hun koppigheid of ijdelheid, ze kunnen onbaatzuchtige motieven zoeken. De tweedeklasser die dat gaat ontdekken, kan daar een krachtige en blijvende innerlijke steun aan ontlenu.

Theorieën of moralistische praatjes over 'het goede' helpen het kind niet verder. Het gaat om de levende werkelijkheid. Daarom worden de fabels in de tweede klas aangevuld met verhalen over het edele en goede dat mensen in zich hebben. Dit zijn vooral legendes over historische personen en heiligen, zoals St. Franciscus, Benedictus, Christophorus of Elisabeth van Thüringen. Zij hebben na een innerlijke strijd grote liefde voor de schepping, de natuur en voor de mens en het dier getoond.

Klas 3: Het Oude Testament

Verhalen uit het Oude Testament vormen de vertelstof voor de derdeklassers. De verhalen zijn niet kerkelijk maar zuiver pedagogisch bedoeld. De ontwikkelingsgeschiedenis van het joodse volk weerspiegelt thema's die in de derdeklasse innerlijk leven. De strijd die het joodse volk onder de strenge, rechtvaardige leiding van Jahwe moest doormaken, heeft daarom betekenis voor deze leeftijd. De derdeklasse is nog een volger, die soms morrend en overtredend de grenzen wil verkennen. Confrontatie met, en het op de proef stellen van de autoriteit is nodig om over de drempel naar een individueel bewustzijn te komen.

Klas 4: De Germaanse mythologie

De vertelstof van de vierde klas heeft betrekking op de Germaanse mythologie met de Edda als belangrijkste vertelling. In de Edda gaan de goden roemloos ten onder. Het is Loki, de listige verleider, die het reine mensenwezen bederft met onwaarachtigheid, ziekte en dood. Deze spirituele en vaak humoristische verhalen

beelden uit, wat destijds met de mensheid is gebeurd en wat nu in de kinderziel wordt beleefd: het gevoel verdwijnt dat je bent opgenomen in een door wijsheid geleide, beschermde wereld. Je wordt in je innerlijke beleving meer op jezelf teruggeworpen.

Klas 5: De Griekse mythologie

In de vijfde klas vormt de mythologie van vooral de Grieken de vertelstof. Een groot aantal verhalen daarvan behoort tot ons cultuurgood. De verhalen vertellen over de lotgevallen van sterfelijke en onsterfelijke wezens, goden en godinnen, mensen, nimfen en saters in een deels imaginaire en deels fysieke werkelijkheid. De goden zijn ontmaskerd. De herinnering aan een geestelijke wereld wordt verdrongen door het abstracte en op de fysieke wereld gerichte denken. Daar staat de vijfdeklasser met zijn meer genuanceerde denken middenin.

Klas 6: De Romeinse tijd

Geschiedkundige verhalen uit de Romeinse tijd en de daarop volgende Middeleeuwen tot en met de kruistochten, vormen de vertelstof voor de zesde klas. Deze verhalen sluiten aan bij de belevingswereld van de 11- en 12- jarige. Het zelfbewuste individu stond immers in Rome op de voorgrond. Aan de afbakening van de rechten van de ene persoon ten opzichte van de andere werd toen voor het eerst veel aandacht besteed. De tot de verbeelding sprekende Middeleeuwen volgen op de Romeinse tijd. De op- komst van vorstendommen en vrije steden met burgers en ambachtslieden wordt een feit. Kenmerkend is ook de sterke religieuze en gevoelsmatige verinnerlijking. Evenals in een kathedraal is de binnenwereld van een zesdeklasser verrassend kleurrijk.

3.4 Jaarfeesten als rode draad in het schooljaar

De jaarfeesten geven ritme aan het schooljaar en zijn gemeenschapsvormend. Samen zingen, dansen, muziek maken, gezellig samen iets lekkers eten; het tilt ons even uit boven de dagelijkse beslommeringen. De meeste feesten vieren we met de hele school; leerlingen, leerkrachten en ouders, ieder- een viert mee! Elk feest heeft zijn eigen betekenis en wordt ook met een pedagogische reden gevierd.

Michaëlsfeest: feest van oogst en moed

Eind september vieren we het Michaëlsfeest waarin we de oogst verzamelen die ons kracht geeft om de donkere tijd door te komen. Het feest gaat ook over de moed in jezelf vinden. De aartsengel Michael die we kennen als de figuur die de draak – het boze – versloeg, staat voor moed. Met de jongste kinderen komt dit verhaal nog niet expliciet aan bod, maar gaat het feest meer om het verzamelen van de oogst en dit tot een feestmaal bereiden. We doen allerlei uitdagende spelletjes zodat de kinderen moed in zichzelf vinden.

Sint Maarten deelde zijn mantel met de bedelaar

Op 11 november is het Sint Maarten. Dit feest gaat over delen. De heilige Sint Martinus sloeg met zijn zwaard zijn eigen mantel in twee stukken en gaf de helft aan de bedelaar bij de stadspoort van Tours. Het is de eerste van een serie lichtfeesten die we in de herfst en winter vieren. De tijd dat het zonlicht afneemt en we het licht in onszelf brandend moeten houden. We maken van een wortel of suikerbiet een lampion, wat symbool staat voor het licht dat we in de winter niet buiten ons maar in onszelf moeten vinden.

Sinterklaas, het feest van geven en ontvangen

Elk jaar brengt de goedheiligman met zijn pieten een bezoek aan de Vrijeschool Castricum. De pieten hebben roetvegen van de schoorstenen waardoor zij hun geschenken naar de kinderen brengen.

Advent verwachtingsvol voor de geboorte van het licht

Vanaf vier weken voor Kerst wordt iedere week Advent gevierd, als voorbereiding op het Kerstfeest. Het zijn de weken waarin het licht groeit; elke week wordt er een kaars meer aangestoken. In de school heerst een verstilde sfeer.

Kerst; feest van licht

Begonnen als midwinterfeest bij de oude Germanen om het herleven van de natuur te vieren, in latere eeuwen veranderd in het feest van de geboorte van Jezus Christus. Een feest van licht dat onder andere gevierd wordt met de opvoering door leerkrachten van het Oberufer Kerstspel.

Carnaval; anders dan anders

Oorspronkelijk een feest om op de grens van winter en voorjaar boze geesten te verjagen, om te voorkomen dat ze de ontwakende natuur zouden beschadigen. Nu om anders dan anders te zijn, om over de grens te stappen van wat je normaal bent. Dit feest wordt wel bij de kleuters gevierd, maar niet in de onderbouw. Waar het in de kleuterklas lukt om via de ambachten en de lange voorbereiding in de klas in de stroom te blijven, is

dat voor oudere kinderen veel moeilijker. Zij schieten vaak door in het anders zijn en dan blijft het feest te veel aan de buitenkant hangen. Omdat het carnavalsgevoel niet zijn bodem heeft in onze directe omgeving zo ver boven de rivieren herkennen ze het niet in zichzelf. Daarom hebben we voorlopig besloten dit feest in de onderbouw over te slaan.

Palmpasen, klaar voor de optocht

Alle jongere kinderen maken een prachtige palmpaas- stok, met bovenop een broodhaantje, het wakkere 'ik'. In de optocht staan de palmpaasstokken symbool voor de eeuwige levenskracht van de altijd groene palmbomen.

Pinksteren, iedereen in het wit

Er wordt gezongen en gedanst rond de meiboom met linten. Iedereen is in het wit gekleed. We vieren de voortgang van het leven. Het verbond tussen hemel en aarde dat het leven mogelijk maakt wordt gesymboliseerd door het pinksterbruidspaar en door de witte duiven

Sint Jan, het feest van de zomer

Op 24 juni vieren we het Sint Jansfeest met een gezamenlijke picknick, zang, dans en spel. Iedereen brengt eten en drinken mee. Voor de kinderen zijn er allerlei spelletjes. We vieren de uitbundigheid van de natuur op deze langste dag, die recht tegenover Kerstmis – de kortste dag staat.

3.5 Excursies en schoolkamp

Omdat ons onderwijs zich niet beperkt tot in het klaslokaal, zijn er verdeeld over het jaar excursies. Zo gaan de derdeklassers naar een boerderij en ontdekken vierdeklassers de eigen omgeving in de Castricumperiode. Eens per jaar is er een schoolreisje of schoolkamp (vanaf klas 4).

Ook is de wekelijkse buitendag een soort terugkerende excursie waarin de wereld met al haar schoonheid ontdekt en beleefd wordt. De les- en ontwikkelingsstof staat ook daarbij steeds centraal.

In klas 5 en 6 is er een schoolkamp. Hierin staat het vormen van een gezonde sociale gemeenschap centraal. En ook hierbij gaan we uit van onze leer en ontwikkelingsdoelen. Zelfstandigheid, samenwerken, doorzetten, je grenzen verleggen en oog voor elkaar hebben.

Voor een schoolkamp wordt een extra bijdrage per kind (per kamp) gevraagd van max. 135 euro.

4 Zicht op ontwikkeling

Om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen, gebruikt de Vrijeschool Castricum het digitale leerlingvolgsysteem Parnassys waarbij we voor de kleuters gebruik maken van de module Vrijeschool Leerlijnen van de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen. We volgen vanaf klas 1 met de toetsen van BOOM de vaardigheids- en cognitieve ontwikkeling op het gebied van taal en rekenen systematisch. Deze toetsen worden tweemaal per jaar afgenomen en geven inzicht in het resultaat van ons taal- en rekenonderwijs op leerling-, klas- en schoolniveau.

Getuigschriften en tussenrapportage

Ieder schooljaar sluiten we op een bijzondere manier af, met een getuigschrift. Dit getuigschrift is een weergave van de verworven kennis en vaardigheden van de leerling, en bevat een beschrijving van de ontwikkeling van het kind. Voor het kind zelf wordt in een gedicht, spreuk, korte beeldspraak of een andere kunstzinnige vorm zijn ontwikkeling in het afgelopen jaar verbeeld, compleet met een wens voor de toekomst. Kleuters ontvangen nog geen getuigschrift. Zij krijgen een map met hun gemaakte werk mee, waaruit hun ontwikkeling zichtbaar wordt.

Twee keer per jaar worden de kinderen getoetst op taal- en rekenvaardigheden. Dit gebeurt met de schoolvaardigheidstoetsen van BOOM.

De resultaten zijn in de eerste plaats voor de leerkracht die daarmee kan zien welke stof goed is aangekomen en welke zaken nog meer geoefend moeten worden. Deze resultaten worden met de ouders besproken.

Portfolio en assessment

Zelf je doelen stellen en deze dan ook evalueren is een nieuw ontwikkeld concept op onze school. Met eigen beoordelingen van de kinderen en feedback van klasgenoten, ouders en leerkracht ontwikkeld het kind door de jaren heen een ruim en helder beeld van zijn eigen competenties.

Een andere kijk op toetsen

Omdat we in ons pedagogisch beleid kijken naar de complete ontplooiing van het kind, willen we een toetsingsvorm die daarbij aansluit. De huidige toetsen geven toch vaak een eenzijdig – cognitief – beeld van de leerling. Ons ideaal is om een breed spectrum van verworvenheden van de leerling zichtbaar te maken en de leerlingen intensiever te betrekken bij de planning van de leerstof en de evaluatie hiervan. Onze wens tot vernieuwing van de toetscultuur sluit naadloos aan bij de onderwijsvernieuwing van een toetscultuur naar een assessmentscultuur. 'In een assessmentcultuur evalueert men ook de metacognitieve, de sociale en dynamische-affectieve vaardigheden' (Dochy, Schelfhout en Janssens 2006).

Deze beschrijving sluit aan bij de werkwijze op de vrije- scholen, waarbij de drieslag: denken, voelen en willen een centrale rol speelt. Daarom werken wij in alle klassen ook met verschillende vormen van terug en vooruit kijken. Bij de jongste kleuters echter, willen we het werk nog niet te zeer in het bewustzijn brengen, maar de oudste kleuters beginnen ook al met een voorzichtige positieve spiegeling van hun werkjes.

Overstap naar voortgezet onderwijs

Met het leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van het kind gedurende de gehele schoolperiode. In klas 6 nemen we de (verplichte) eindtoets af. Die geeft een indicatie naar welk onderwijstype de leerling kan doorstromen. Naast deze toetsresultaten baseert de leerkracht zijn of haar schooladvies (vmbo, havo of vwo) op het geheel van de schoolresultaten die zijn bijgehouden in het leerlingvolgsysteem, de besprekingen van het werk, de observaties van werkhouding en mogelijkheden die de leerling door de jaren heen heeft laten zien.

Uitstroomgegevens voortgezet onderwijs

De uitstroomgegevens worden in verband met de opbouw van de school vanaf 2021 in de schoolgids vermeld.

5 Veiligheid

Belangrijk is dat alle leerlingen en ouders zich op hun gemak voelen bij ons op school. Dat je kunt zijn wie je bent, ongeacht geloof of overtuiging. Wij zijn ons er sterk van bewust dat een kind dat zich geaccepteerd voelt, zich optimaal kan ontwikkelen. Daarom hebben we op de Vrijeschool Castricum een sociale omgeving waarin een kind ook echt nog kind mag zijn en waarin kinderen vertrouwen krijgen en elkaar vertrouwen geven. Zo blijft het kind de hele schooltijd in principe in dezelfde groep. Een onderdeel van de vrijeschoolpedagogiek is dat de klassenleerkracht vanaf de eerste klas met de kinderen mee gaat door de jaren heen. Dit is voor ons echter geen vaststaande regel. We kijken hier steeds weer naar om te zorgen dat ieder in zijn kracht en kwaliteit blijft staan. In ieder geval streven we ernaar dat de kinderen van klas 1 tot en met 6 een aantal jaren dezelfde leerkracht hebben.

Door activiteiten te ondernemen die klasoverstijgend zijn, leren alle kinderen van de school elkaar kennen en kennen de leerkrachten alle kinderen. Ook doen we in de klas een groot beroep op samenwerken. Vaak zetten we spelen in die een goede samenwerking vereisen.

Een klas is een sociale gemeenschap. Door sympathie en antipathie, door waardering en conflict leren de kinderen omgaan met de verscheidenheid tussen mensen en wat het samen doen kan opleveren. Als er een onveilige situatie dreigt te ontstaan, wordt hierop ingesprongen. De No Blame methode kan hierbij worden ingezet evenals oefeningen, spellen en verhalen uit de Regenboogtraining.

Het veiligheidsplan waarin het pestprotocol is opgenomen ligt ter inzage op school. In het veiligheidsplan staan o.m. regels en afspraken over hoe we met elkaar om gaan.

We monitoren de sociale veiligheid vanaf de 4e klas jaarlijks met de veiligheidsmonitor. Dit is een vragenlijst die kinderen invullen over de sociale veiligheid.

6 Leerlingenzorg

De Vrijeschool wil iedere individuele leerling alle kansen bieden. Bij een leer- of gedragsprobleem streven we ernaar om de leerling in de school te houden, zolang dat werkbaar is. Voor leerlingen met dyslexie of leesproblemen ontwikkelen we een eigen dyslexieprotocol.

Samenwerken bij zorg

Alle scholen zijn aangesloten bij een samenwerkingsverband, zodat voor specifieke hulpvragen expertise kan worden ingeroepen. Vaak is het bij het zoeken van een eerste school al bekend dat een kind extra ondersteuning nodig zal hebben, maar dat is niet altijd het geval. Soms wordt pas later duidelijk dat er extra ondersteuning nodig is. Als er sprake is van extra ondersteuning doen we een beroep op de deskundigheid en financiële ondersteuning van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond.

Samenwerkingsverband

In een samenwerkingsverband werken basisscholen en speciale (basis-)scholen in de regio samen op het gebied van Passend Onderwijs, zodat elke leerling thuisnabij geschikt onderwijs kan krijgen. Het samenwerkingsverband beschikt over deskundigheid en financiële middelen om samen met de scholen en ouders te zoeken naar de beste oplossing als een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Samenwerking en afstemming met ouders, school en andere deskundigen is daarbij belangrijk en gebeurt in een breed overleg onder regie van de school. Zo'n overleg heet een Ondersteuningsteam (OT)

Extra hulp

Leerlingen die extra zorg nodig hebben, krijgen deze zorg zo veel mogelijk in hun eigen klas, van hun eigen leerkracht. Binnen de klas wordt gedifferentieerd waarbij we ernaar streven dat elk kind de lesstof op eigen niveau krijgt aangereikt. Als kinderen meer hulp nodig hebben, wordt deze gegeven op basis van een vooraf vastgesteld handelingsplan. Dit wordt opgesteld door de leerkracht, eventueel met ondersteuning van de Intern Begeleider.

Het plan wordt met de ouders besproken. In het plan staat ook opgenomen gedurende welke periode de extra zorg wordt gegeven. Na die periode wordt er geëvalueerd en bekeken of er doorgedaan moet worden met dit aanbod, of er gestopt kan worden of dat het onderwijsaanbod aangepast moet worden.

Zorgteam

De leerlingondersteuning wordt door leerkrachten, directie en/of intern begeleider met elkaar besproken in het zorgteam. Doel is om de onderwijs-ondersteuningsvraag concreet te maken en tot een plan van aanpak te komen. In een plan van aanpak worden pedagogische en didactische richtlijnen geformuleerd om het kind beter te kunnen begeleiden.

Samenwerking met GGD en schoolarts

Jaarlijks worden alle 5- en 10-jarigen van de school opgeroepen bij de GGD voor een preventief gezondheidsonderzoek. Dit is niet verplicht. De schoolarts onderzoekt na toestemming van de ouders de vijfjarigen op o.a. lengte, gewicht, ogen en oren. De tienjarigen worden door de sociaal-verpleegkundige gezien. Dan komen vooral groei en psychosociaal functioneren aan de orde. Tevoren wordt de ouders gevraagd een vragenlijst met betrekking tot hun kind in te vullen. Ook de leerkracht vult een vragenlijst over het kind in. Daardoor ontstaat een breder beeld van hoe het met het kind thuis en op school gaat. Naast zaken die in het onderzoek expliciet aan de orde komen, kunnen ouders andere vragen stellen over lichamelijke zaken of het gedrag van hun kind. Extra onderzoek als school en/of ouders zich zorgen maken is altijd mogelijk, evenals een vervolgspraak. De GGD neemt indien wenselijk ook deel aan het Ondersteuningsteam.

Dyslexie en verzekering

Kinderen met ernstige lees- en spellingsproblemen kunnen sinds 2010 in aanmerking komen voor een vergoeding van een dyslexieonderzoek door de zorgverzekering. Indien in het onderzoek wordt vastgesteld dat er sprake is van ernstige enkelvoudige dyslexie kunnen de behandelingen vergoed worden door de zorgverzekeraar, mits het kind voldoet aan een bepaalde leeftijdseis. Specifieke informatie hierover is te vinden in het dyslexiebeleid op de website. Voor meer informatie: www.masterplandyslexie.nl en www.steunpuntdyslexie.nl.

Ondersteuningsteam (OT)

De school heeft een ondersteuningsteam (OT). Dit team komt vier tot zes keer per jaar bij elkaar. Vaste deelnemers aan dit zorgbreedteoverleg zijn: directeur, leerkracht en ouders van het te bespreken kind en de consulent van het samenwerkingsverband. De directeur verzorgt het voorzitterschap van dit overleg. De school organiseert, stelt de agenda op en notuleert. Vast onderdeel van de agenda is de terugkoppeling van de uitkomsten van eerder afgesproken interventies en acties. De besproken 'problematiek' betreft vaak gedrags-, of sociaal-emotionele problemen van een leerling, problemen in de thuissituatie, medische problemen, stagnatie bij verwijzing, enz. De werkwijze is als volgt: de leerkracht van de leerling waar zorg over is licht de casus toe en stelt een gerichte vraag. Daarop volgt een analyse van het probleem, waarbij alle aanwezigen vanuit hun eigen expertise inbreng hebben. Vervolgens wordt een mogelijke oplossing gekozen, waarna afspraken of een taakverdeling worden gemaakt.

Passend onderwijs voor ieder kind

Op 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs ingevoerd. Vanaf die datum vervalt de leerlinggebonden financiering (het 'rugzakje') en moeten scholen elk kind in principe een passende onderwijsplek bieden. Als een kind extra zorg nodig heeft en bij onze school wordt aangemeld, dan kijken we samen met de ouders of we aan onze zorgplicht kunnen voldoen door extra ondersteuning binnen onze school te regelen of door ondersteuning buiten de school. Kunnen we niet de zorg bieden die het kind nodig heeft, dan gaan we op zoek naar een school die dit wel biedt. Dat kan een reguliere of een speciale school zijn. Uiteraard gaat dit in nauw overleg met de ouders en met het samenwerkingsverband voor passend onderwijs.

7 Aanmelden en aannamebeleid

Iedere maand is er gelegenheid voor belangstellenden om de open informatieochtend te bezoeken. De directeur vertelt over de visie en achtergronden van de school en geeft een rondleiding langs de klassen. In dit eerste contact wordt aangegeven wat de plaatsingsmogelijkheden zijn. Voor nieuw aangemelde leerlingen geldt een aannameprocedure; aan de hand daarvan wordt bekeken of het kind kan worden geplaatst.

Aanname kleuters

Je kunt je kind aanmelden bij de Vrijeschool Castricum door een mail te sturen naar administratie@vrijeschoolcastricum.nl met daarin de naam van het kind, geboortedatum, adres, telefoonnummer en email adressen van de ouders. De aanmelding wordt dan opgenomen - al dan niet op de wachtlijst - in ons groeidocument.

Zo'n drie maanden voordat je kind 4 jaar wordt, zul je door de kleuterleerkracht samen met je kind worden uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Heeft de kleuterleerkracht nadere vragen over de ontwikkeling van het kind, dan wordt dit met de intern begeleider besproken die zo nodig (met toestemming van de ouders) contact opneemt met de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf waar het kind vandaan komt.

De bevindingen worden aan de schoolleiding voorgelegd, die aan de hand daarvan beslist. Als er positief besloten wordt, ontvangen de ouders van de administratie het definitieve inschrijfformulier; dit kan ingevuld weer op school ingeleverd of via mail of post verstuurd worden.

Als een kind vanwege ontwikkelingsproblematiek of handicap niet bij ons geplaatst kan worden, zal de school samen met de ouders zoeken naar een geschikte school.

Veel kleuters starten met een schoolweek van vier dagen. De rustdag kan in overleg met de juf worden gekozen. Vanaf vijf jaar, als de kinderen leerplichtig zijn, zullen ze vijf dagen in de week naar school gaan.

Aanname zij-instromers

Ouders van zij-instromende leerlingen (van 5 jaar en ouder) kunnen na het bezoeken van een informatieochtend in gesprek met de directeur over de motivatie rondom de overstap naar onze school. Daarna zal – met instemming van de ouders – contact worden opgenomen met de huidige basisschool om informatie over deze leerling in te winnen. Hierna overlegt de directeur met de leerkracht en als er geen belemmeringen vooraf zijn, volgt een kennismaking met de betreffende klassenleerkracht waarbij ook het kind aanwezig is. Als deze kennismaking geen verdere belemmeringen aan het licht brengt, wordt het kind uitgenodigd een week mee te draaien in de klas. Op de laatste dag van de proefweek worden de ouders op de hoogte gesteld of het kind al dan niet geplaatst wordt.

NB; als tijdens de proefweek blijkt dat Vrijeschool Castricum niet de juiste plek is voor het kind, kan de proefweek eerder afgebroken worden.

Het aantal door ons op te nemen leerlingen met een zorgvraag is beperkt. Dit is ook sterk afhankelijk van de grootte en de samenstelling van betreffende klas en de mogelijkheden van de klassenleerkracht. In enkele gevallen verzoeken wij de ouders (soms tijdelijk) zelf te zorgen voor extra ondersteuning buiten school. Voor leerlingen met een extra zorgvraag geldt een apart traject.

8 Organisatie van de school

Schoolbestuur

Het schoolbestuur wordt gevormd door Stichting Vrijescholen Ithaka, waar naast Vrijeschool Castricum, elf andere vrijescholen in Noord-Holland bij zijn aangesloten. Marin van Wijnen is bestuurder van de Stichting Vrije- scholen Ithaka.

De Bestuurder en de Raad van Toezicht onderschrijven en bewaken de uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs en zijn juridisch eindverantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. De Bestuurder mandateert een groot deel van haar bevoegdheden aan de directeur zoals is vastgelegd in het directiestatuut.

Adresgegevens Ithaka Stichting Vrijescholen Ithaka Postbus 92 / 2050 AB Overveen

T – 023 - 5272550

E – secretariaat@vsithaka.nl www.vsithaka.nl

Schoolleiding

De schoolleiding (directeur) is eindverantwoordelijk voor het schoolbeleid en het reilen en zeilen op school. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn: personeelszaken, financiële zaken, kwaliteit van het onderwijs en de zorg, beheer (gebouw, materialen) en administratie. De directeur is tevens het aanspreekpunt van de school en kan bemiddelen tussen ouders en leerkrachten.

Vervanging bij ziekte, studieverlof en scholing

Bij afwezigheid van de leerkracht proberen we een invalkracht voor de betreffende klas te regelen. Is er geen invalkracht beschikbaar, dan worden de klassen samengevoegd of worden de kinderen verdeeld over de andere klassen. Elke leerkracht heeft hiervoor een verdeellijst voor zijn klas opgesteld. Daarnaast zorgt de leerkracht voor vervangende opdrachten.

Na- en bijscholing en studiedagen

Nieuwe pedagogische inzichten, wijzigingen voorgeschreven door de overheid: als leerkracht krijg je met heel wat veranderingen te maken. Dat vraagt om bij-, na- en soms om omscholing. Ook werken wij aan de ontwikkeling van de school op het gebied van beleidsvorming, samenwerking en het vertalen van visie naar de het onderwijs in de praktijk. Hiervoor heeft de school jaarlijks een aantal studiedagen gepland.

Pedagogische en beleidsvergadering

Wekelijks komt het team bijeen in de Pedagogische Vergadering. Daarin komen het onderwijs, de leerlingen en het pedagogisch beleid ter sprake. We zoeken gezamenlijk naar antwoorden op allerlei pedagogische vragen. Ook verdiepen we ons in de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs. In de Pedagogische Vergadering nemen we als team besluiten over onderwijskundig beleid.

In het kader van het algemene schoolbeleid komen we meerdere keren per jaar met alle medewerkers bijeen tijdens de beleidsvergadering.

9 Ouders in de school

De betrokkenheid van de ouders is in vrijescholen groot; onze school is opgericht door ouders die nog altijd actief meebouwen aan de school. Ouders en leerkrachten geven samen vorm aan de sociale schoolgemeenschap en de rijke leeromgeving waarin de kinderen goed kunnen gedijen.

Elke leerkracht betreft de ouders bij het onderwijs via ouderavonden over de gang van zaken in de klas en oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind. De pedagogische samenwerkingsrelatie tussen ouders en leerkracht vinden we heel belangrijk. Er zijn elk jaar open lessen en presentaties waardoor je als ouder met eigen ogen kunt zien wat de kinderen doen op school.

We doen op verschillende manieren een beroep op de inzet van ouders: het organiseren van sommige jaarfeesten en de lentefair, het maken van iets moois voor je kind (in de lagere klassen), het schoonmaken van de klas en klussen aan de school die nog volop in opbouw is, het begeleiden van excursies en het verzorgen van het groen rond de school. Iedereen doet wel wat, waardoor we met elkaar veel gedaan krijgen en een rijke, warme en verzorgde leeromgeving kunnen bieden.

Ook als ouder wordt je bij ons aangesproken om je met hoofd, hart en handen met de school te verbinden! Er zijn diverse activiteiten waarvoor je hulp gevraagd wordt of waar je je voor aan kunt melden:

- hulp bij jaarfeesten
- organisatie van de lentefair
- hulp bij sportdagen en toneelstukken
- hulp bij tuinbouwlessen en handwerklessen
- reparatie en onderhoud
- lidmaatschap van de medezeggenschapsraad
- klassenouderschap
- luizenouders
- schoonmaak
- begeleiden uitstapjes en buitendagen

Klassenouders

In elke klas zijn klassenouders, die de betrokkenheid van alle ouders bij de school stimuleren. Zij zijn degenen die de klusjes organiseren die voor elke klas gebeuren moeten. Zij mobiliseren hulp bij de organisatie van schoolactiviteiten, maken het schoonmaakrooster en zij doen hun best om nieuwe ouders welkom te heten en wegwijs te maken in de school. Klassenouders ondersteunen de leerkracht bij de organisatie van de jaarfeesten, de ouderavonden, bij schoolreisjes en excursies en organiseren de verjaardag van de leerkracht. Zij doen dit niet allemaal zelf, maar zorgen ervoor dat de leerkracht wordt ondersteund bij praktische zaken.

9.1 Informatievoorziening naar ouders

Schriftelijke communicatie via Social Schools

Alle schriftelijke communicatie verloopt via Social Schools. Via dit kanaal, dat zowel via de mail of via een app op je telefoon werkt, sturen we iedere twee weken de nieuwsbrief om ouders op de hoogte te houden van van het reilen en zeilen binnen de school.

Leerkrachten en klassenouders communiceren ook via Social Schools over praktische zaken. Wij geven de voorkeur aan mondelinge communicatie om vragen van ouders te beantwoorden.

Ouderavonden

Elk jaar worden er verschillende ouder- en werkavonden georganiseerd voor de klas. Deze worden ruim van tevoren bekend gemaakt. De leerkracht vertelt over de klas en er is ruimte om van gedachten te wisselen over de gang van zaken in de klas en op school. Op de werkavonden wordt iets moois voor het eigen kind gemaakt in het kader van sommige jaarfeesten. Dit laatste is in de kleuterklassen iets vaker dan in de overige klassen.

10- minutengesprekken

Twee keer per jaar hebben de ouders een 10- minuten- gesprek met de leerkracht. Dan wordt de cognitieve en

sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind besproken.

Algemene ouderavonden

Algemene ouderavonden zijn bedoeld om ouders kennis te laten maken met de inhoudelijke achtergronden van de vrijeschool. Sommige van deze avonden zijn ook toegankelijk voor geïnteresseerden van buiten de school. De algemene ouderavonden staan in de jaarplanning die op onze website te vinden is.

Social media

De school heeft een eigen facebook- en instagrampagina om in beeld ouders en andere geïnteresseerden te informeren over wat we daadwerkelijk doen in de klassen en op school. Ook via deze kanalen betrekken we ouders bij de schoolgemeenschap. We zijn terughoudend met het posten van foto's waarop kinderen herkenbaar te zien zijn. Als dit zo is, vragen we altijd vooraf toestemming aan de ouders. We werken op dit moment aan beleid voor het gebruik van social media in en rond de school.

9.2 Medezeggenschap

Vrijeschool Castricum heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR), een raad waarin ouders en medewerkers (leerkrachten en ondersteunend personeel) advies- en/of instemmingsrecht hebben met betrekking tot bepaalde besluiten. Ze hebben onder andere een stem in het schoolplan, de schoolgids en het financiële beleid. Een van de doelen die de medezeggenschapsraad zich stelt, is het bevorderen van de communicatie tussen school en ouders.

De vergaderingen van de MR zijn openbaar. Iedereen kan op bezoek komen. Als je vragen hebt over de MR of over de reactie van de MR op bepaalde beleidsstukken van de school, of als je het niet eens bent met het beleid van de school, dan kun je de MR mailen: mr@vrijeschoolcastricum.nl

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van de Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat uit afgevaardigden van de MR- en van de twaalf vrijescholen aangesloten bij Ithaka. De GMR denkt mee en heeft advies- en instemmingsrecht over bovenschoolse zaken zoals o.a de invoering van passend onderwijs en het ondersteuningsprofiel van de scholen.

Klankbordgroep

Bij het overgaan van het ouderinitiatief naar het bestuur van Ithaka is besloten om voor een beperkte periode een klankbordgroep in te stellen. Hier hebben ouders van het ouderinitiatief zitting in. Zij kijken met de schoolleiding en het team naar de koers die de school vaart en of dit de koers is die het initiatief voor ogen had. Met andere woorden: worden de speerpunten die het initiatief de school heeft meegegeven bij de oprichting daadwerkelijk vorm gegeven. De klankbordgroep zal dit schooljaar nog bestaan. Daarna zal de klankbordgroep mogelijk overgaan in een ouderraad.

10 Vrijwillige ouderbijdrage

De overheid vergoedt de personele en materiële kosten op basis van het leerlingenaantal. Dit is een bedrag dat is gebaseerd op de kosten van een gemiddelde reguliere school. Deze financiering dekt niet de extra kosten die wij maken met ons vrije schoolonderwijs. Met de ouderbijdragen maken ouders ons onderwijs mogelijk. De ouderbijdrage wordt onder andere besteed aan ambachtelijke en kunstzinnige vakken, aan pianobegeleiding bij eurutmie en zang, aan drama, jaarfeesten en de wijze waarop onze leerlingenzorg is ingericht. Daarnaast zijn voor ons onderwijs meer lokalen nodig dan uit de overheidsnormen gefinancierd kunnen worden. Kortom: de vrije school biedt veel extra's die zonder de ouderbijdragen niet mogelijk zijn. Aan het betalen van een bijdrage kunnen geen rechten worden ontleend.

Als de vrijwillige ouderbijdrage niet wordt betaald, zal dat niet leiden tot uitsluiting van lessen, materialen of activiteiten. Deze bijdrage is vrijwillig en mag nooit een beletsel vormen om je kind op onze school aan te melden.

Wat gebeurt er met de ouderbijdragen?

Bij ons op school wordt de ouderbijdrage als volgt besteed:

- Eurutmielessen en muzikale begeleiding
- Vaklessen techniek en wetenschap
- Lesmaterialen vaklessen en periodeonderwijs
- Jaarfeesten
- Specifieke bijscholing Vrijeschool leerkrachten
- Extra kosten voor schoolmeubilair
- Schoolmagazine Seizoener

Vrijwillige ouderbijdrage

De hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage is voor onze school vastgesteld op € 425,- per jaar per kind. Dit is inclusief de klassenpot en de bijdrage voor het muziekonderwijs, die voorheen apart werden geïncasseerd, (maar exclusief de kosten van het schoolkamp in klas 5 en 6 van maximaal 135 euro per kind).

Zoals gezegd, dit is een vrijwillige bijdrage. Als ouders dit bedrag niet kunnen betalen, vragen wij hen een afspraak te maken met de administratie om te bespreken welke bijdrage wel haalbaar is.

Betaling van de ouderbijdrage

De ouderbijdrage wordt over 10 maandelijkse termijnen berekend en kan voldaan worden in maandelijkse termijnen, per kwartaal of per jaar. In verband met het opstellen van de jaarbegroting wordt gevraagd door middel van een formulier de ouderbijdrage van tevoren kenbaar te maken.

Zijn er problemen met het betalen van de ouderbijdrage of wil je wijzigingen aanbrengen, neem dan tijdig contact op met de administratie.

Betaalprocedure

Met ingang van 1 januari 2017 zijn alle scholen van de Stichting Vrijescholen Ithaka over op hetzelfde systeem voor het incasseren van de vrijwillige ouderbijdrage. Dit is een volledig digitaal systeem, WIS Collect, waarvoor alle ouders een eigen inloglink krijgen.

Binnen WIS Collect kun je aangeven op welke manier je ouderbijdrage wilt voldoen: Via IDEAL of via een automatische afschrijving. Je kunt ook aangeven of je per maand, per kwartaal of per jaar wilt betalen. Alle correspondentie met WIS Collect verloopt via je mailadres.

Jaarlijks in juli ontvang je vanuit WIS Collect een mail, waarmee je opnieuw opgave voor het betalen van de vrijwillige ouderbijdrage voor het nieuwe schooljaar kunt doen.

11 Praktische zaken

Op tijd komen is belangrijk!

Op Vrijeschool Castricum moet iedereen om 8.25 uur aanwezig zijn. De lessen starten om 8.30 uur en dan beginnen we, voordat de periode-les start, met zingen, bewegings- of concentratie- oefeningen of het trainen van een vaardigheid. Deze onderdelen zijn werkzaam door de herhaling. Ze zijn niet meer in te halen. Daarom verzoeken wij je met klem je kind op tijd op school te laten komen. Niet alleen omdat te laat komen tot verzuim gerekend wordt, maar ook omdat het de lesopbouw verstoort. Behalve dat het pedagogisch goed is om op tijd te starten, is het ook een wettelijke verplichting.

Ziekmelding leerling

Het ziekmelden van leerlingen gebeurt door voor 8.30 uur in Social Schools een bericht te sturen. Als dit nog niet lukt kun je de voicemail van school inspreken. We verzoeken nadrukkelijk ziekmeldingen niet via de mail te doen.

Schoolverzuim en leerplicht

Alle kinderen moeten vanaf hun vijfde jaar naar school. Dat staat in de leerplichtwet. Kinderen van vijf jaar mogen per week vijf uur thuis gehouden worden; dit moet wel worden overlegd met de directeur. Leerplichtige kinderen mogen de school verzuimen als ze ziek zijn, wanneer ze godsdienstige verplichtingen moeten vervullen of als ze door gewichtige omstandigheden verhinderd zijn de school te bezoeken. Ouders zijn altijd verplicht de school van het verzuim op de hoogte te stellen. De directeur beoordeelt of het verzuim aangaande de gewichtige omstandigheden geoorloofd is. Dit kan ten hoogste voor tien dagen per schooljaar. Gaat het om meer dan tien dagen, dan is de goedkeuring van de leerplichtambtenaar vereist.

Verlof buiten de schoolvakanties

Soms zijn er omstandigheden waarvoor verlof buiten de schoolvakanties toegekend kan worden. Dit moet altijd ten minste 8 weken van tevoren schriftelijk aangevraagd worden bij de schoolleiding. Het formulier hiervoor is bij de administratie verkrijgbaar.

Extra verlof voor vakantie buiten de schoolvakanties om kan alleen verstrekt worden in de volgende gevallen:

- Als je zelfstandig ondernemer of werknemer bent die in geen enkele schoolvakantie vrij kan nemen.
- Om medische redenen.

Zowel van de werkgeversverklaring als van de medische verklaring moet een bewijs overlegd worden. De aanvragen moeten zes weken van tevoren bij de directeur ingediend worden. De school is wettelijk verplicht ongeoorloofd schoolverzuim te melden aan de leerplichtambtenaar.

Schorsing en verwijdering

Bij ernstig grensoverschrijdend gedrag kan het nodig zijn een leerling te schorsen. Hierbij betrekken we altijd de ouders. Schorsing is een time-out om de leerling en zijn ouders de gelegenheid te geven om samen met de school tot een oplossing te komen. Tot een schorsing wordt in overleg met ouders en schoolleiding besloten en mag maximaal vijf schooldagen duren. Ouders ontvangen een schriftelijke melding van de schoolleiding en het Stichtingsbestuur.

Blijft het gedrag van een leerling ernstig verstorend, willen ouders niet meewerken aan een oplossing of wordt er bij de zorg voor een leerling een onverantwoord beslag gelegd op de school, dan kan een verwijderingsprocedure gestart worden. Alleen het schoolbestuur kan beslissen dat een kind van school geschorst of verwijderd wordt.

Verzekeringen

De stichting heeft een aansprakelijkheidsverzekering af- gesloten voor bestuur, personeel en voor een ieder die zich inzet voor de behartiging van de belangen van de school en de leerlingen. De polis en de voorwaarden zijn op de administratie ter inzage.

Voeding en traktaties

We vinden het belangrijk dat er gezonde voeding mee naar school genomen wordt en dat dit zo duurzaam mogelijk gebeurt. Als iedereen van onze school een broodtrommel of wasbare zakjes heeft in plaats van plastic zakjes dan scheelt dat veel afval!

Onder gezonde voeding verstaan we groente, fruit en noten voor tussendoor en brood of broodvervangers voor de lunch. Koek en snoep is niet voor op school.

Als een kind jarig is, wordt dat een aantal dagen van te voren gemeld bij de klassenleerkracht zodat die de verjaardag kan voorbereiden. Het beleid van school is dat er alleen gezonde traktaties uitgedeeld mogen worden, dus fruit of groente. Leuke ideeën voor gezonde traktaties biedt Pinterest ruimschoots.

Buitenschoolse opvang de Wonderberk

De pedagogische werkwijze van de Wonderberk sluit aan bij die van ons, omdat er vanuit dezelfde pedagogische visie gewerkt wordt. De Wonderberk biedt kinderen na schooltijd een veilige, geborgen en vooral gezellige huiskamer waar zij na een schooldag tot rust kunnen komen, plezier kunnen hebben, hun verhaal kunnen vertellen, hun talenten en kwaliteiten kunnen ontwikkelen en waar ze bovenal zichzelf kunnen zijn. De middag sluit op een natuurlijke wijze aan op de schooldag omdat ze vanuit dezelfde pedagogische visie werken. BSO de Wonderberk is gevestigd vlak naast de school. Meer informatie kunt je vinden op de website www.wonderberk.nl.

Buitenschoolse opvang Forte

Omdat de school hard groeit en de capaciteit van de Wonderberk beperkt is, werken we voor BSO ook samen met Forte, een kinderopvang organisatie uit Castricum. Zij halen de kinderen op uit school en nemen ze mee naar de groepsruimte 'Het Vossenhol' aan de Asserlaan 1 in Castricum. Daar bieden zij kinderen elke dag een veilige omgeving waarin ze zich welkom voelen en zichzelf kunnen zijn. Ze prikkelen de kinderen het beste uit zichzelf te halen in uitdagende activiteiten die passen bij hun leeftijd en belangstelling. Bij Forte krijgen de kinderen alle ruimte om de wereld en hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Spelen en ontspannen gaan hierbij hand in hand. Meer informatie over Forte kun je vinden op: www.fortekinderopvang.nl

Foto en filmbeleid

Eén van de mooie en waardevolle dingen in de vrijeschool is dat er veel momenten zijn waarop leerlingen aan ouders of aan elkaar laten zien wat er geleerd en gedaan is. Een schoolregel daarbij is dat er niet binnen gefotografeerd en/of gefilmd wordt. Waarom vinden wij dit als school zo belangrijk? Toneelspelen (en alle andere dingen die leerlingen van tijd tot tijd op het podium laten zien) is voor de kinderen een proces van 'maken'. De kinderen oefenen en laten het resultaat, een momentopname, zien aan het publiek. Als kind ben je kwetsbaar: je laat iets zien waarover je je onzeker kunt voelen en dat elke keer anders is.

Het verschil tussen twee voorstellingen van hetzelfde toneelstuk kan enorm zijn, al is dat alleen maar in je eigen perceptie. Wanneer je dit eindresultaat zou filmen en na afloop zou bekijken, kom je als kind aan de andere kant van het proces te staan; je bent toeschouwer geworden van je eigen werk. Dat is een totaal andere beleving van de voorstelling dan op het podium staan en spelen. Daarbij komt dat mensen vaak zeer kritisch op zichzelf zijn als ze naar zichzelf kijken op film; je ziet vaak vooral wat mis ging. Wij willen op school graag dat de kinderen hun toneelspel als makers beleven en er een herinnering aan overhouden die voor elk kind persoonlijk en anders zijn. Het maken van filmopnames verandert dat persoonlijke beeld echter onherroepelijk. Daarnaast kan het storend werken als er toeschouwers met apparatuur in de weer zijn.

We begrijpen echter goed dat het ook leuk is om als herinnering foto's te hebben van een toneelstuk of andere gelegenheden. De leerkrachten creëren graag een moment (tijdens een generale repetitie of iets dergelijks) waarop foto's kunnen worden gemaakt als herinnering voor later, zodat tijdens de voorstelling de concentratie niet verstoord wordt. De beleving voor de kinderen en het publiek tijdens een toneelvoorstelling of schoolfeest blijft hierdoor uniek en onverstoord. We vragen ouders van de werkgroep fotografie om te zorgen voor mooie plaatjes die met alle ouders kunnen delen. We letten er daarbij op dat kinderen die niet herkenbaar gefotografeerd mogen worden buiten beeld blijven.

12 Privacybeleid

Met ingang van 25 mei 2018 is ook onze school gebonden aan de nieuwe regelgeving omtrent Privacy, zoals is vastgelegd in de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Voor alle scholen die bij Stichting Vrijescholen Ithaka zijn aangesloten is een privacybeleid opgesteld. Daarbij is het privacybeleid rond het gebruik en beheer van leerlinggegevens een belangrijk deel:

Op onze school wordt zorgvuldig omgegaan met de privacy van onze leerlingen. In verband met het geven van onderwijs, het begeleiden van onze leerlingen, en de vastlegging daarvan in de administratie van de school, worden er gegevens over en van leerlingen vastgelegd. Deze gegevens worden persoonsgegevens genoemd. Het vastleggen en gebruik van deze persoonsgegevens is beperkt tot informatie die strikt noodzakelijk is voor het onderwijs. De gegevens worden beveiligd opgeslagen en de toegang daartoe is beperkt. De school maakt ook gebruik van digitaal leer- en toetsmateriaal. De leveranciers van die leermaterialen ontvangen een beperkt aantal leerlinggegevens. De school heeft haar leveranciers strikte afspraken gemaakt over het gebruik van persoonsgegevens, zodat misbruik wordt voorkomen. Leerlinginformatie wordt alleen gedeeld met andere organisaties als ouders daar toestemming voor geven, tenzij die uitwisseling verplicht is volgens de wet.

13 Klachtenprocedure

Onze school doet haar uiterste best om samen met de leerlingen en ouders een goede leer- en leefomgeving te creëren. Toch kunnen er klachten zijn over de school, de schoolleiding of medewerkers. Bij klachten is de procedure als volgt:

- Betreft de klacht een leerling of iets wat in de klas gebeurt, dan vragen we ouders via social schools een afspraak met de leerkracht te maken.
- De leerkracht zal zo snel mogelijk en in elk geval binnen twee dagen contact met de ouders opnemen. In de meeste gevallen kan het probleem door middel van goed onderling overleg tussen ouders en de leerkracht worden opgelost.
- Komen de ouders en de leerkracht er niet uit, dan kunnen ouders contact opnemen met de directeur.
- Mocht ook langs deze weg geen oplossing worden gevonden, dan kan er een beroep gedaan worden op de contactpersoon van de school.
- Is dit vanwege de aard van de klacht niet mogelijk of verloopt de afhandeling niet naar tevredenheid, dan kun je gebruik maken van de klachtenregeling.

Contactpersoon

Om in overleg of door bemiddeling tot een oplossing te komen, kun je ook een contactpersoon inschakelen. De contactpersoon geeft advies over mogelijke vervolgstappen. Alles wat je met de contactpersoon bespreekt, is vertrouwelijk.

Bij ons op school zijn de contactpersonen:

- Veiligheidscoördinator: Marije Ehrlich directie@vrijeschoolcastricum.nl
- Anti-Pestcoördinator: Kay Bezmer k.bezemer@vrijeschoolcastricum.nl
- Aandachtsfunctionaris: Floortje Bezmer f.bezemer@vrijeschoolcastricum.nl

De contactpersoon gaat alleen tot actie over met in- stemming van de indiener van de klacht. Door overleg met contactpersonen van andere scholen en dankzij de begeleiding door de externe vertrouwenspersoon van de stichting, zijn onze contactpersonen goed toegerust voor deze taak.

Externe vertrouwenspersoon

Heb je een klacht en kom je er met een van onze contact- personen niet uit, dan word je doorverwezen naar Ellen Labree of Inez Ursem. Ze zijn te bereiken via:

GGD Hollands Noorden

t.a.v. externe vertrouwenspersoon Ellen Labree / Inez Ursem Postbus 9276 / 1800 GG Alkmaar

Tel.nr : 088 0100550 (u wordt binnen 24 uur teruggebeld)

Wat moet je doen bij een formele klacht?

De externe vertrouwenspersoon kan advies geven over mogelijke vervolgstappen.

Geeft de gebeurtenis aanleiding tot het indienen van een formele klacht, dan kan de vertrouwenspersoon de indiener(s) van de klacht desgewenst bij de verdere procedure begeleiden. Formele klachten kunnen alleen schriftelijk worden ingediend.

De vertrouwenspersoon kan je doorverwijzen naar het bestuur, naar andere instanties of naar de officiële Landelijke Klachtencommissie (LKC), Postbus 85191, 3508 AD Utrecht.

Op de website van de school kun je de klachten- regeling van de stichting vinden.

Onderwijs gerelateerde klachten kunnen ook gemeld worden bij de onderwijsinspecteur.

14 Namen en adressen

Bestuur

Stichting Vrijescholen Ithaka Bestuurder : Marin van Wijnen Postbus 92
2050 AB Haarlem
T – 023-5272550
E – secretariaat@vsithaka.nl www.vsithaka.nl

Adressen buitenschoolse opvang en peutergroep

De Wonderberk locatie Castricum
Dorpsstraat 109
1901 EK Castricum
t – 023 – 8200955
E – info@wonderberk.nl www.wonderberk.nl

Forte Kinderopvang Centraal Bureau
Verlegde Overtoom 24
1901 EX Castricum
T - 0251 - 658058
E - info@fortekinderopvang.nl

Adressen Voortgezet Vrijeschoolonderwijs

Bergen
Adriaan Roland Holtschool (klas 7 t/m 12)
Loudelsweg 38, Postbus 222, 1
860 AE Bergen
T – 072-5897219,
E – arholtschool@planet.nl

Haarlem
Rudolf Steiner College
Engelandlaan 2,
2034 NA Haarlem
T – 023 536 13 78
E – info@rscollege.nl www.rscollege.nl

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond

Antillenstraat 21
1944 XA Beverwijk
T – 0251 70 75 10
E – info@passendonderwijsijmond.nl www.passendonderwijsijmond.nl

Vereniging van Vrijescholen Diederichslaan 25

3971 PA Driebergen
T – 0343-536060
E – vereniging@vrijescholen.nl www.vrijescholen.nl

De Vrijeschool PABO

Vrijeschool Pabo (Hogeschool Leiden) Zernikedreef 11, 2330 CK Leiden
T – 071 - 518 88 00
E – info@hsleiden.nl www.vrijeschoolpabo.nl

Begeleidingsdienst voor vrijescholen (BVS)

Vondellaan 50
3521 GH Utrecht
T – (030) 281 96 56